

Til lovforslag nr. L 187. Tillægsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 3. maj 2007

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af navneloven

(Gebyr for behandling af ansøgning om navneændring m.v.)

[af familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen)]

1. Ændringsforslag

Familie- og forbrugerministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. marts 2007 og var til 1. behandling den 13. april 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 17. april 2007. Lovforslaget var til 2. behandling den 19. april 2007, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 23 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålene og svarene er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til mundtlig besvarelse, som ministeren har besvaret i et samråd med udvalget den 25. april 2007. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget de talepapirer, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Brev til familie- og forbrugerministeren

Udvalget har den 3. maj 2007 sendt et brev til familie- og forbrugerministeren om behandlingen af lovforslaget. Brevet er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at lovgivningen skal understrege det forpligtende i ægteskabet, ligesom Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at et gebyr på en række områder vil være med til at understrege navnets familiemæssige og historiske betydning.

Gebyret vil formentlig få borgerne til at tænke over et eventuelt navneskifte, og det mener Dansk Folkeparti er det rigtige.

Dansk Folkeparti mener, at den nuværende navnelov ikke formår at balancere mellem dels hensynet til den enkelte, dels hensynet til familietraditioner og dansk kultur.

Lovforslaget imødekommer en af Dansk Folkepartis væsentligste indvendinger imod den nuværende navnelov, som er hensynet til det forpligtende i ægteskabet og dermed hensynet til dansk kultur og tradition. Lovforslaget sikrer således en bedre balancegang mellem de forskellige hensyn.

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

S, RV, SF og EL finder, at ministerens ageren over for Folketinget, Folketingets Retsudvalg og mindretallet i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag har været under al kritik.

Ministeren har med fremsættelsen af lovforslaget brudt, hvad mindretallet finder var en gensidig forpligtelse til at følge bl.a. udviklingen i navneændringer som følge af debatten om navnelovens vedtagelse i foråret 2005.

I forbindelse med vedtagelsen af navneloven blev der for at følge udviklingen i antallet af navneændringer og som reaktion på debatten om lovforslaget indsat en revisionsbestemmelse i lovforslaget. Her var det aftalt mellem partierne bag loven, at loven skulle revideres i folketingsåret 2008-09. På trods af dette fremsætter ministeren dette lovforslag, som ændrer grundlæggende principper i den oprindelige lov.

Lovforslaget har sin baggrund i en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2007.

S, RV, SF og EL var garanterne for navnelovens vedtagelse og støtten til den daværende minister, som var under hårdt pres både fra Dansk Folkeparti og en større kampagne mod lovforslaget. Bl.a. på baggrund af kampagnen mod lovforslaget stillede den daværende familie- og forbrugerminister centrale ændringsforslag, som alle fik støtte fra S, RV, SF og EL.

Dansk Folkeparti var under hele forløbet meget aktive modstandere af lovforslaget og stemte imod lovforslaget.

90 mandater i Folketinget er et flertal, men S, RV, SF og EL finder, at ministeren, i forlængelse af finanslovaftalen med Dansk Folkeparti har udvist en fuldstændig mangel på respekt for partierne bag vedtagelsen af loven.

Aftalen med Dansk Folkeparti er et brud på den brede enighed om navneloven. At ministeren end ikke i forbindelse med aftalen om finansloven for 2007 fandt det nødvendigt at orientere partierne om indførelsen af gebyret på navneændringer og om de konsekvenser, gebyret vil få for de grundlæggende principper i navneloven, er i denne sammenhæng blot en skærpende omstændighed for mindretallets opfattelse af mini-

sterens ageren i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Ministeren har udover dette brudt Justitsministeriets Lovkvalitetsvejledning. Heraf fremgår det, at et lovforslag skal sendes til relevante folketingsudvalg, samtidig med at lovforslaget sendes i høring. Dette er ikke sket.

Ligeledes finder S, RV, SF og EL, at ministeren ved ikke at være til stede i folketingssalen ved 2. behandling af lovforslaget, udviste en manglende respekt for Folketinget. Ministeren fandt derimod tid til at deltage i en høring i Nordjylland om VK-regeringens såkaldte kvalitetsreform.

Som en reaktion på det samlede forløb for dette lovforslag valgte S, RV, SF og EL at iværksætte en indsamling af underskrifter fra partiernes folketingsmedlemmer, så grundlovens regler om mindretalsbeskyttelse kunne træde i kraft og 3. behandling af lovforslaget kunne udskydes.

Dette usædvanlige træk vurderede mindretallet var nødvendigt for at sikre Retsudvalget den fornødne tid til at få afklaret konsekvenserne af lovforslaget. Imidlertid valgte ministeren herefter at udsætte 3. behandling af lovforslaget, ligesom ministeren efter nogen forhandling indvilligede i at svare på de stillede samrådspørgsmål under et møde i Retsudvalget.

Som det fremgår af de optrykte bilag, har ministeren endnu ikke forstået omfanget af det tildidsbrud, dette lovforslag samlet set er udtryk for.

På baggrund af ovenstående kan S, RV, SF og EL ikke støtte lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *familie- og forbrugerministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

1) Datoen »den 1. maj 2007« ændres til: »dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende«. [Ændret ikrafttrædelsestidspunkt]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen vedrører datoen for lovforslagets ikrafttræden og indebærer, at tidspunktet for lovens ikrafttræden ændres fra den 1. maj 2007 til

dagen efter, at loven er bekendtgjort i Lovtidende.

Ændringen skal ses i lyset af tidspunktet for lovforslagets fremsættelse og foreslås navnlig i lyset af den megen debat og de mange spørgsmål i Folketinget, som lovforslaget om ændring af navneloven har afstedkommet. På denne baggrund findes det hensigtsmæssigt, at der skabes mere tid til den resterende behandling af lovforslaget i Folketinget.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)

Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)

Allan Niebuhr (KF) Simon Pihl Sørensen (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)

Frode Sørensen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)

Anne Baastrup (SF) nfm. Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for Folketingsgrupperne (UFG)	1

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 187 efter betækningsafgivelsen

Bilagsnr.	Titel
5	Betænkning afgivet 17/3-07
6	1. udkast til tillægsbetænkning
7	Kopi af Folketingets formands svar af 18/4-07 på brev af 16/4-07 fra S, RV, SF og EL vedrørende behandlingen af lovforslaget
8	Ændringsforslag fra familie- og forbrugerministeren
9	2. udkast til betænkning
10	Udvalgets brev af 3/5-07 til familie- og forbrugerministeren vedr. behandlingen af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 187 efter betækningsafgivelsen

Bilagsnr.	Titel
22	Spm. om, hvornår ministeren har sendt det lovudkast, som senest har været i høring, til udvalget, jf. Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet, side 57, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
23	Spm. om aftale mellem regeringen og Folketinget om, at udkast til lovforslag sendes til relevante folketingsudvalg til orientering, samtidig med at de sendes i høring, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
24	Spm. om præcisering af svar på spm. 2, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
25	Spm. om, hvilket konkret fortolkningsgrundlag ministeren har for påstanden om, at indførelse af gebyr ikke er omfattet af revisionsbestemmelsen i navneloven, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
26	Spm. om, hvilke andre ændringer af navneloven ministeren ikke mener er omfattet af revisionsbestemmelsen i navneloven, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
27	Spm. om forskelsbehandling af ansøgninger om navneændringer mht., om de pålægges gebyr, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
28	Spm. om juridisk redegørelse fra Justitsministeriet, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
29	Spm. om god lovkvalitet, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
30	Spm. om regeringens finanslovsaftale med Dansk Folkeparti, for så vidt angår gebyrer på ansøgninger om navneændringer, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
31	Spm. om initiativ til, at de katolske ministerialbogførere får mulighed for opslag i CPR, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
32	Spm. om, hvorfor ministeren var fraværende under 2. behandling, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
33	Spm. om ministerens fravær under 2. behandling, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
34	Spm. om behandlingen af lovforslaget i folketingssalen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Bilagsnr.	Titel
35	Spm. om kommentar til de spørgsmål, som blev rejst under 2. behandling af lovforslaget, og behandlingen heraf, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
36	Spm. om kommentar til Dansk Folkepartis ordførers udsagn under 2. behandling, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
37	Spm. om kommentar til betækningsbidraget fra Dansk Folkeparti i udvalgets betænkning over lovforslaget, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
38	Spm., om lovforslaget er med til at understrege navnets familiemæssige og historiske betydning, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
39	Spm., om ministeren mener, at lovforslaget imødekommer et hensyn til dansk kultur og tradition, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
40	Spm. om, hvorfor ministeren ikke kunne deltage i et samråd i udvalget på udvalgets møde 19/4-07 kl. 15, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
41	Spm. om ministerens beslutning om ikke at deltage i et samråd i Retsudvalget 19/4-07 kl. 15; til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
42	Spm. om talepapir fra samrådet med udvalget 25/4-07, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
43	Spm. om tilkendegivelse i Ritzautelegram af 20/4-07, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
44	Spm. om finanslovaftalen for 2007 og spørgsmålet om gebyrer for ansøgninger om navneændringer, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 187

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp. om en uddybelse af ministerens svar på spørgsmål 1-4 og 24-28 vedrørende lovforslaget i forhold til navnelovens revisionsbestemmelse, til familie- og forbrugerministeren
B	Samrådssp. om, hvorfor ministeren indfører en forskelsbehandling mellem gifte par og samlevende par med hensyn til ansøgninger om navneændringer, til familie- og forbrugerministeren
C	Samrådssp. om en redegørelse for behandlingen af lovforslaget og om, hvorvidt ministeren finder, at behandlingen er i overensstemmelse med god lovkvalitet, til familie- og forbrugerministeren

Bilag 2

Udvalgets brev af 3/5-07 til familie- og forbrugerministeren vedrørende behandlingen af lovforslaget

Brevet er optrykt efter ønske fra udvalget.

Familie- og forbrugerminister Carina Christensen
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
Stormgade 2-6
1470 København K
3. maj 2007

Kære familie – og forbrugerminister

Retsudvalget har drøftet behandlingen af lovforslag om gebyr på ansøgninger om navneændringer (L 187). Der er i udvalget enighed om, at din deltagelse i behandlingen af lovforslaget har været utilfredsstillende. Udvalget skal pege på følgende punkter.

For det første finder udvalget det beklageligt, at du ikke samtidig med, at lovforslaget blev sendt i høring, fremsendte det til udvalget, jf. de gældende regler herom. Udvalget har noteret sig, at du i svaret på spørgsmål 23 bl.a. har tilkendegivet, at du beklager, at udkastet til lovforslag ikke samtidig blev sendt i kopi til udvalget, og at du selvfølgelig er indstillet på at følge den i Justitsministeriets vejledning angivne procedure.

For det andet finder udvalget det beklageligt, at du ikke i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget gjorde udtrykkeligt opmærksom på, at du ønskede lovforslaget behandlet med henblik på ikrafttræden den 1. maj. Der henvises i den forbindelse til »Håndbog i folketingsarbejdet (Oktober 2005)«, side 32, hvoraf det fremgår, at ønske om hastebehandling bør anføres i fremsættelsestalen. Vedrørende tidspunktet for

1. behandlingen af lovforslaget henviser udvalget i øvrigt til Folketingets formands brev af 18. april til Morten Bødskov (MF) m.fl. Det fremgår bl.a. heraf, at Folketingets Lovsekretariat tilbød Familie- og Forbrugerministeriet flere tidspunkter for en 1. behandling inden påske.

For det tredje finder udvalget din beslutning om ikke at deltage i et samråd med udvalget torsdag den 19. april kl. 15, som udtrykkeligt ønsket af udvalget, kritisabel. Det gælder i særdeleshed, fordi du ønskede lovforslaget hastebehandlet i udvalget.

For det fjerde finder udvalget dit fravær under 2. behandlingen af lovforslaget den 19. april kritisabel. Efter udvalgets opfattelse kunne du på baggrund af udvalgsbehandlingen af lovforslaget indtil da ikke have været i tvivl om, at din tilstedeværelse under 2. behandlingen var påkrævet. Der henvises i den forbindelse til, at den tilstedeværende minister, beskæftigelsesministeren, ikke besvarede spørgsmål fra ordførerne eller i øvrigt deltog under 2. behandling af lovforslaget.

Udvalget henstiller, at dit samarbejde med udvalget fremover forbedres i overensstemmelse med ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Peter Skaarup

Udvalgsformand

Kopi til Folketingets formand

Folketingets formands brev af 18/4-07 til Morten Bødskov m.fl.

Brevet er optrykt efter ønske af S, RV, SF og EL. Der henvises til, at Morten Bødskovs m.fl. brev af 16/4-07 til Folketingets Formand er optrykt som bilag til udvalgets betænkning.

Medlemmer af Folketinget

Morten Bødskov (S)

Charlotte Fischer (RV)

Anne Baastrup (SF) og

Line Barfod (EL)

Kære Morten Bødskov, Charlotte Fischer, Anne Baastrup og Line Barfod

I har i et brev af 16. april 2007 rettet henvendelse til mig om behandlingen af familie- og forbrugerministerens lovforslag nr. L 187 om ændring af navneloven (Gebyr for behandling af ansøgning om navneændring m.v.). Baggrunden for jeres henvendelse er, at lovforslaget, der blev fremsat den 14. marts 2007 og 1. behandlet den 13. april 2007, er forudsat at skulle træde i kraft den 1. maj 2007, hvilket ikke levner megen tid til behandling af sagen i Retsudvalget.

For så vidt angår behandlingen af lovforslaget kan jeg supplerende oplyse, at Lovsekretariatet inden fremsættelsen af lovforslaget den 14. marts 2007 tilbød Familie- og forbrugerministeriet flere tidspunkter for en 1. behandling inden påske. Det skal i den forbindelse tilføjes, at Lovsekretariatet ikke blev orienteret om, at lovforslaget skulle træde i kraft den 1. maj 2007.

Mandag den 2. april 2007 (i påskeugen) orienterede sekretæren for Retsudvalget de formodede ordførere om, at ministeriet fastholdt ikrafttrædelsesdatoen, og den 4. april 2007 blev hø-

ringssvar og –notat omdelt i udvalget. Retsudvalget drøftede på sit møde den 12. april 2007 udvalgets behandling af lovforslaget. Et flertal i udvalget besluttede i den forbindelse, at der skulle afgives betænkning tirsdag den 17. april 2007 med henblik på, at lovforslaget kan vedtages, så det kan træde i kraft den 1. maj 2007.

Jeg er ikke bekendt med baggrunden for, at det ikke skønnes muligt at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet – det sene fremsættelsestidspunkt taget i betragtning.

Efter jeres opfattelse rejser lovforslaget en række væsentlige og principielle spørgsmål, og I anmoder om, at sagen bliver drøftet i Præsidiumet og Udvalget for Forretningsordenen.

Jeg kan oplyse, at Præsidiumet vil drøfte jeres henvendelse på sit førstkomende møde den 25. april 2007, og jeg er naturligvis også parat til at tage en drøftelse i Udvalget for Forretningsordenen.

Kopi af dette brev er sendt til Familie- og forbrugerministeren, statsministeren, Retsudvalget og Udvalget for Forretningsordenen.

Med venlig hilsen

Chr. Mejdahl

Udvalgets spørgsmål til familie- og forbrugerministeren og dennes svar herpå efter betænkningens afgivelsen

Spørgsmålene og svarene herpå er optrykt efter ønske fra S, RV, SF og EL.

Spørgsmål 22:

Hvornår har ministeren sendt det lovudkast, som har været senest i høring, til udvalget, jf. Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, side 57.

Svar:

Udkastet til lovforslag blev sendt i høring den 8. februar 2007.

Forud var udkastet til lovforslag sendt til samtlige partiers retsordførere den 2. februar 2007 til brug for ordførermøde den 7. februar 2007 om eftermiddagen.

I lyset af, at udkastet til forslaget blev sendt i høring umiddelbart efter ordførermødet, er det vurderet, at der ikke var anledning til en særskilt fremsendelse til retsudvalgets medlemmer.

Spørgsmål 23:

Er ministeren med henvisning til ministerens svar på spørgsmål 22 bekendt med, at det i tilknytning til Folketingets konference om lov kvalitet i oktober 1998 blev aftalt mellem regeringen og Folketinget, at udkast til lovforslag sendes til relevante folketingsudvalg til orientering, samtidig med at de sendes i høring, og er ministeren indstillet på at overholde denne aftale, Statsministeriets cirkulæreskrivelse af 12/11-98 og Justitsministeriets Lovkvalitetsvejledning, jf. side 57?

Svar:

Jeg er bekendt med, at lovforslag, jf. Statsministeriets cirkulæreskrivelse af 12. november 1998 og Justitsministeriets Lovkvalitetsvejledning, skal sendes til relevante folketingsudvalg samtidig med, at de sendes i høring.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 22, fik samtlige retsordførere udkast til det konkrete forslag ugen inden høringen, og forslaget blev gennemgået med ordførerne dagen før

høringen. Det har således ikke været hensigten at forholde udvalget det udkast til lovforslag, som blev sendt i høring. Jeg vil gerne beklage, at udkastet til lovforslag ikke samtidig er sendt i kopi til hele udvalget.

Jeg er selvfølgelig indstillet på at følge den i Justitsministeriets vejledning angivne procedure.

Spørgsmål 24:

Er ministeren med henvisning til svaret på spørgsmål 2 uenig med Per Ørum Jørgensen (KF), som deltog i forhandlingerne omkring indførelse af revisionsbestemmelsen i 2005, når denne under 1. behandling bekræfter, at spørgsmålet om eventuel indførelse af gebyr indgik i drøftelserne omkring ændringsforslaget om indsettelse af en revisionsbestemmelse?

Svar:

Af lovens bemærkninger, afsnit 5.5.3, fremgår det, at såfremt antallet af navneansøgninger stiger væsentligt mere end forventet, vil spørgsmålet om gebyr bliver overvejet på ny.

Da navnelovsforslaget blev fremsat i Folketinget i februar 2005, indgik det således allerede på det tidspunkt som en forudsætning, at der efter lovens vedtagelse ville blive holdt øje med udviklingen i antallet af ansøgninger om navneændringer, og at der eventuelt ville kunne ske en regulering ved et gebyr.

Revisionsbestemmelsen blev derimod først indsat i loven efter 2. behandlingen som følge af den megen debat, som forslaget afstedkom efter fremsættelsen.

Jeg finder således fortsat, at gebyrspørgsmålet skal ses uafhængigt af revisionsbestemmelsen. Det fremgik allerede af lovforslaget, at gebyrspørgsmålet kunne genovervejes undervejs, såfremt antallet af ansøgninger steg væsentligt mere end forventet. Indførelse af et gebyr på nuværende tidspunkt har således et aktuelt adfærdsregulerende formål.

Spørgsmål 25:

Ministeren bedes med henvisning til svar på spørgsmål 2 oplyse, hvilket konkret fortolkningsgrundlag ministeren har for påstanden om, at indførelse af gebyr ikke er omfattet af revisionsbestemmelsen i navneloven.

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 24.

Spørgsmål 26:

Ministeren bedes med henvisning til svaret på spørgsmål 2 oplyse, hvilke andre ændringer af navneloven ministeren mener ikke er omfattet af revisionsbestemmelsen i navneloven?

Svar:

Som jeg bekræftede ved 1. behandlingen af forslaget og ved min besvarelse af spørgsmål nr. 4, vil navneloven blive revideret i 2008/09, hvor alle partier vil blive indbudt til drøftelser. Der vil ikke blive fremsat forslag om en materiel ændring af navneloven før Folketingsåret 2008/09, jf. lovens revisionsbestemmelse.

Spørgsmål 27:

Kan ministeren med henvisning til svar på spørgsmål 2 bekræfte, at lovforslaget indebærer, at nogle men ikke alle ansøgninger om navneændringer pålægges gebyr, og at der dermed sker en reel og ikke ubetydelig forskelsbehandling af ansøgningerne, og hvordan kan ministeren i fortsættelse heraf hævde, at lovforslaget ikke indeholder en materiel revision af navneloven?

Svar:

Det er fortsat min opfattelse, at forslaget ikke indebærer en materiel revision af navneloven. Gebyret foreslås indført som en dæmpende effekt på antallet af ansøgninger om navneændringer. Således er der fra lovens vedtagelse til nu foretaget ca. 125.000 navneændringer, hvilket langt overstiger forventningerne til lovens anvendelse. Der er ikke med gebyret tilsigtet nogen materielle ændringer i navnelovens adgang til navneændringer.

Det er korrekt, at forslaget indebærer, at visse ansøgninger om navneændringer pålægges gebyr, mens andre fortsat vil være gebyrfrige. Det har således været vigtigt for os, at en gebyrordning er så gennemskuelig og enkel som muligt –

både af hensyn til borgeren og til administrationen.

Det er vigtigt for mig at præcisere, at det fortsat er muligt for såvel ugifte samlevende som for gifte at foretage de samme navneændringer som hidtil efter de materielle bestemmelser herom i navneloven

Spørgsmål 28:

Ministeren bedes med henvisning til, at ministeren ikke svarer på det stillede spørgsmål i spørgsmål 3 indhente den ønskede juridiske redegørelse fra Justitsministeriet og tilsende den til udvalget.

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg som nævnt i den foreløbige besvarelse indhentet følgende bidrag fra Justitsministeriet, som jeg kan henholde mig til:

Det fremgår af navnelovens § 31, at forslag om revision af loven skal fremsættes for Folketinget i folketingsåret 2008-09.

Formålet med en revisionsbestemmelse er at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag på det tidspunkt, som er angivet i revisionsbestemmelsen. Det er almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur, at en revisionsbestemmelse indebærer en pligt for regeringen til på det i bestemmelsen angivne tidspunkt at fremsætte lovforslag vedrørende revision eller forslag om, at revisionen udskydes, eller eventuelt at revisionsbestemmelsen ophæves, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 322, Alf Ross ved Ole Espersen, Dansk Statsforfatningsret 1 (3. udgave, 1980), side 320, og Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1 – Institutioner og regulering (3. udgave, 2001), side 271 f.

En revisionsbestemmelse har derimod ikke til formål at begrænse regeringens ret til at fremsætte et lovforslag for Folketinget før tidspunktet for fremsættelse af et lovforslag i henhold til en revisionsbestemmelse.

Retten for regeringen til at fremsætte lovforslag for Folketinget følger af grundlovens § 21. Der kan om denne bestemmelse bl.a. henvises til Alf Ross, a. st., og Peter Germer, Statsforfatningsret (3. udgave, 2001), side 64

Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at det forhold, at der i navnelovens §

31 er indsat en revisionsbestemmelse, ikke er til hinder for, at regeringen til enhver tid kan fremsætte forslag til ændring af loven for Folketinget.

Fremsættelse af et lovforslag for Folketinget før tidspunktet for fremsættelse af et lovforslag i henhold til en revisionsbestemmelse kan f.eks. komme på tale, hvis ministeriet som led i den almindelige administration af loven bliver opmærksom på behov for ændringer af retstilstanden.

Det bemærkes, at det fremsatte lovforslag om ændring af navneloven ikke har nogen konsekvenser for revisionsbestemmelsen i navnelovens § 31, der således opretholdes. Regeringen er derfor forpligtet til i folketingsåret 2008-09 at fremsætte lovforslag vedrørende revision af navneloven eller eventuelt forslag om ændring eller ophævelse af revisionsbestemmelsen.

Spørgsmål 29:

Er ministerens svar på spørgsmål 6 udtryk for, at regeringens standard for god lov-kvalitet er, om Folketingets Forretningsorden er overholdt eller ej?

Svar:

Min besvarelse af spørgsmål nr. 6 skal alene ses som udtryk for, at jeg ikke mener, at behandlingen af det konkrete forslag strider imod Folketingets Forretningsorden.

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål 23, hvoraf det fremgår, at ministeriet naturligvis er indstillet på at følge Justitsministeriets lov-kvalitetsvejledning.

Henset til at aftalen om gebyr har været kendt siden november 2006, og at samtlige retsordførere den 7. februar 2007 var indbudt til en gennemgang af forslaget, som allerede ugen forinden var sendt til retsordførerne, mener jeg ikke, at proceduren i forbindelse med det konkrete lovforslag strider imod principperne for god lov-kvalitet.

Spørgsmål 30:

Ministeren bedes med henvisning til svaret på spørgsmål 13 oplyse, hvordan regeringens finanslovsaftale med Dansk Folkeparti for så vidt angår gebyrer på ansøgninger om navneændringer er konteret på finansloven for 2007.

Svar:

I aftalen om finansloven for 2007 indgår som en del af aftalen om gebyr ved navneændringer: »Der iværksættes et arbejde med henblik på at konkretisere modellen og administrationen heraf. Forligspartierne fastlægger herefter den endelige model for gebyret.«

Da den konkrete model for gebyr, samt opgørelsen af de omkostninger, der er knyttet til navneændringer og behandling af eventuelle klager over afslag herpå, ikke var afsluttet ved udarbejdelse af ændringsforslagene til finanslovsforslaget for 2007, er der efter aftale med Finansministeriet ikke oprettet konti på finansloven for 2007.

Der vil ved tillægsbevillingen for 2007 blive oprettet en konto under § 27. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, hvor indbetalingerne konteres. Der vil blive automatisk bortfald på kontoen, således at indtægten ikke tilfalder ministeriet.

Den modgående skattnedsættelse vil for så vidt angår landskirkeskatten blive indarbejdet på Kirkeministeriets § 22.21.08. Kompensation til folkekirken for anden lovgivnings provenuvirkning for kirkeskatten. Det skal samtidig bemærkes, at gebyrindtægten for 2007 først kan få indflydelse på kirkeskatten for 2008, da kirkeskatten for 2007 er fastlagt.

Spørgsmål 31

Vil ministeren med henvisning til hørings-svaret fra Den Katolske Kirke tage initiativ til, at de katolske ministerialbogsførere får mulighed for opslag i CPR?

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende bidrag fra Kirkeministeriet, som jeg kan henholde mig til:

»I personregistret (CPR) er det af hensyn til opkrævning af kirkeskat markeret, hvorvidt en borger er medlem af folkekirken, men der er ikke herudover oplysning om, hvilket trossamfund en borger tilhører. Hvis andre trossamfunds ministerialbogsførere skulle foretage søgninger og opdateringer i personregistret (CPR) vedrørende deres egen menighed, ville det – eftersom deres egne medlemmer ikke er markeret som sådan i personregistret (CPR) – derfor kræve, at

disse andre trossamfunds ministerialbogsførere fik adgang til hele CPR-databasen.

Folkekirken og de sønderjyske kommuners personregisterførere, der – som offentlige embedsmænd – udfører civilregistreringen, har en sådan adgang.

Et tilsvarende spørgsmål, som det der nævnes i den katolske kirkes høringssvar, har været forelagt Datatilsynet vedrørende folkekirken valgmenighedspræster. Datatilsynet nærer betænkeligheder ved en sådan adgang for valgmenighedspræster, medmindre der kan ske en relevant afgrænsning af søge- og opdateringsmulighederne i personregistret (CPR). Dette ville netop kræve, at deres egne medlemmer blev markeret som sådan i personregistret (CPR) og ville endvidere forudsætte omfattende systemændringer.«

Spørgsmål 32:

Hvorfor var ministeren fraværende under 2. behandling?

Svar:

Jeg beklager mit fravær, som skyldtes, at jeg deltog i regeringens sidste temamøde om kvalitetsreformen, hvor jeg fungerede som ordstyrer. Mødet har været planlagt siden august 2006.

Spørgsmål 33:

Er ministerens fravær under 1. behandling udtryk for den betydning, som ministeren og regeringen tillægger handlingerne af regeringens lovforslag i Folketinget?

Svar:

Jeg skal understrege, at jeg har den største respekt for Folketingets arbejde, og at jeg anerkender den meget vigtige betydning, som Folketingets behandling af lovforslag udgør.

Spørgsmål 34:

Er det kutyme, at fungerende ministre under behandling af lovforslag i folketingssalen undlader at kommentere eller besvare direkte stillede spørgsmål til ministeren om det lovforslag, som behandles?

Svar:

Jeg skal understrege, at jeg naturligvis står til rådighed for Folketinget og gerne besvarer de

spørgsmål, som stilles både af Folketingets medlemmer og af Retsudvalget.

På tidspunktet for 2. behandlingen af forslaget var både jeg og den fungerende minister orienteret om, at Retsudvalget ønskede mig i samråd. Det er op til den enkelte minister at beslutte, om han/hun vil deltage i debatten.

Spørgsmål 35:

Ministeren bedes med henvisning til, at ministeren var fraværende under 2. behandling, punkt for punkt kommentere de spørgsmål, som blev rejst under 2. behandlingen, om lovforslaget og behandlingen heraf.

Svar:

Jeg mener på baggrund af lovforslagets behandling at kunne udlede følgende hovedpunkter fra debatten:

- 1) Navnelovens revisionsklausul og det fremlagte forslag
- 2) Processen for behandlingen af forslaget

Ad pkt. 1) Det blev under 2. behandlingen anført, at det fremlagte forslag skulle indebære en omgåelse af navnelovens revisionsklausul, og at der skulle være tale om en materiel ændring af navneloven. Der blev særligt henvist til, at ugifte samlevende med forslaget fremover skal betale for at tage hinandens navne, mens det for personer, som indgår ægteskab, er gratis.

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 2, nr. 20, nr. 21, nr. 24 og nr. 28.

Ad pkt. 2) Spørgsmålet om processen forud for fremsættelsen af forslaget og processen for forslagens behandling i Folketinget blev igen rejst under 2. behandlingen.

Blandt andet blev det anført, at det er utilfredsstillende, at forslaget hastes igennem Folketinget, idet der bør stilles krav til en ordentlig behandling af fremsatte lovforslag.

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 6, nr. 7, nr. 22, nr. 23 og nr. 29.

Spørgsmål 36:

Er ministeren enig med Dansk Folkepartis ordfører, Martin Henriksen, når denne under 2. behandlingen siger, at han mener, at loven er blevet ændret og er udtryk for en principiel holdning, som går på, at når man indgår i et ægte-

skab, så er det et mere forpligtende forhold end så mange andre forhold i livet?

Svar:

Jeg vil ikke blande mig i, hvordan andre fortolker det fremsatte forslag.

Uanset at der nu indføres et gebyr på visse ansøgninger om navneændringer, er der ikke rørt ved den liberale tankegang, der ligger bag navneloven. Således har man fortsat, uanset ens familieforhold; om man er enlig, ugift samlevende eller i ægteskab, ret til at tage sig et nyt navn efter navneloven, som jo i høj grad er udtryk for en liberalisering af området.

Jeg skal i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål 20.

Spørgsmål 37:

Ministeren bedes kommentere betækningsbidraget fra Dansk Folkeparti i udvalgets betænkning over lovforslaget.

Svar:

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål 36.

Spørgsmål 38:

Mener ministeren, at lovforslaget er med til at understrege navnets familiemæssige og historiske betydning?

Svar:

Spørgsmålet henviser til bidraget fra Dansk Folkepartis medlemmer af Retsudvalget afgivet i betænkning af 17. april 2007. Jeg skal derfor henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 36.

Som det fremgår af forslagens bemærkninger og min besvarelse af spørgsmål nr. 7, er formålet med forslaget at dæmpe de mange ansøgninger om navneændringer, der har været siden lovens ikrafttræden. Jeg skal igen understrege, at forslaget efter min opfattelse ikke indebærer materielle ændringer af navneloven, hvilket således ikke har været formålet med forslaget.

Spørgsmål 39:

Mener ministeren, at lovforslaget imødekommer et hensyn til dansk kultur og tradition?

Svar:

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 38.

Spørgsmål 40:

Hvorfor kunne ministeren ikke deltage i et samråd i udvalget på udvalgets møde 19/4 kl. 15, som ønsket af udvalget, når lovforslaget efter ministerens opfattelse har en så presserende karakter, som tilfældet tilsyneladende er?

Svar:

Jeg henviser til besvarelsen af spørgsmål 32. Jeg kan tilføje, at jeg stillede mig til rådighed for et samråd hele onsdag d. 18/4, torsdag d. 19/4 efter kl. 20 samt fredag d. 20/4.

Spørgsmål 41:

Er ministerens beslutning om ikke at deltage i et samråd i Retsudvalget 19/4 kl. 15, som ønsket af udvalget, et udtryk for den betydning, som ministeren og regeringen tillægger folketingsudvalgene?

Svar:

Jeg henviser til besvarelsen af spørgsmål 33 og spørgsmål 40.

Spørgsmål 42:

Ministeren bedes tilsende sit talepapir til samrådet med udvalget 25. april 2007

Svar:

Mit talepapir vedlægges til udvalgets orientering.

Ministerens tale under samråd i Retsudvalget – Forslag til ændring af navnelov (gebyr)

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik i november 2006 en aftale om at indføre gebyr på visse ansøgninger om navneændringer.

Hensigten med aftalen og det fremlagte forslag er at dæmpe antallet af navneansøgninger, der efter den nye navnelov klart overstiger, hvad vi havde forventet. Lovforslagets høringsrunde viser da også en overvejende positiv stemning for dette.

De nyeste tal viser, at ca. 125.000 danskere har skiftet navn siden 1. april 2006, og der er ikke noget der tyder på, at antallet af ansøgninger har stabiliseret sig.

I forhold til processen kan jeg sige, at forslaget blev sendt over til Folketinget den 14. marts 07, hvorefter det af forskellige årsager først blev førstebehandlet den 13. april. Det betyder så, at processen er blevet noget tidspresset. Det har jeg nu med det fremsatte ændringsforslag taget konsekvensen af, hvor ikrafttrædelsesdatoen er udskudt og hermed også 3. behandlingen af forslaget. Jeg skal dog også her henvise til, at vi jo alle den 7. februar 2007 mødtes til en gennemgang af forslaget.

Det er meget vigtigt for mig at slå fast, at der med det fremlagte forslag ikke er tale om en materiel ændring af navnelovens indhold, og at der ikke skal herske tvivl om, at regeringen fortsat står bag de grundlæggende principper bag navneloven.

Ugifte samlevende kan fortsat lige så vel som ægtepar tage hinandens navne. Der er ikke sket ændringer af navnelovens muligheder for at ændre navn.

Det vi gør, er at indføre et gebyr for navneændringer og i den forbindelse fritage personer, der indgår ægteskab for dette gebyr.

Dette hænger sammen med, at der i denne situation traditionelt set for de fleste mennesker er tale om en begivenhed, hvor navneskift er en naturlig del. Samtidig er det enkelt og gennemskueligt at tidsfæste denne begivenhed, hvilket også gør det enkelt og gennemskueligt for borgere og myndigheder.

Jeg skal dog igen understrege, at der på ingen måde tale om en materiel forskelsbehandling. Det er de samme navne man kan skifte til – både nu og efter indførelsen af et gebyr. Samtidig er det da også kun lige omkring selve vielsen at man kan skifte navn gebyrfrit: både ugifte samlevende og ægtepar, der senere – altså efter en vielse – ønsker at ændre navne skal således betale 430 kr. Mon ikke også denne udgift er til at håndtere for de enkelte.

Gebyrets størrelse skal alene sikre omkostningsdækning. Med gebyret betales kun for det, det koster at behandle en ansøgning om navneændring. Kirkeministeriet vil én gang årligt sende en opgørelse over de realiserede og de forventede udgifter, der indgår ved fastsættelsen af gebyret.

I forhold til spørgsmålet om forholdet mellem gebyret og navne-lovens revisionsbestemmelse vil jeg sige, at det i forbindelse med navnelovens fremsættelse tydeligt fremgik, at der kunne kigges på spørgsmålet om gebyr, hvis forudsætningsløse ændrede sig undervejs. Det har hele tiden været klart, at det kunne komme på tale at regulere med et gebyr, hvis antallet af navneændringer steg i forhold til det forventede. Lovens revisionsbestemmelse kom ind langt senere i processen – i forbindelse med debatten om navnelovens indhold. Der er ikke tvivl om, at der er tale om 2 uafhængige størrelser.

Jeg vil understrege, at der naturligvis fortsat bliver tale om en revision af navneloven i 08/09, hvor alle partier vil blive indkaldt til nogle forhåbentlig gode drøftelser om selve indholdet i navneloven.

Spørgsmål 43:

Vil ministeren bl.a. i lyset af samrådet i Retsudvalget 25/4-07 beklage sin udtalelse, jf. Ritzau-telegram af 20/4-07 (Carina Christensen giver efter for presset): »Det er et meget lille forslag. En sag uden politisk substans. Men siden det er det, der skal til for at tilfredsstille oppositionen, så gør vi det gerne«?

Svar:

Udtalelsen til Ritzau skal ses i lyset af den debat, der har været om selve processen i forbindelse med dette lovforslag. Det omtalte telegram tager udgangspunkt i, at 3. behandling af forslaget er udsat for at give bedre tid til behandlingen af forslaget.

Jeg har netop fremsat dette ændringsforslag med henblik på at imødekomme den kritik, der har været af processen, hvilket jeg er citeret for i telegrammet.

Med bemærkningerne har jeg ikke ville underkende processens betydning for et lovforslag.

Spørgsmål 44:

Ministerens bedes i fortsættelse af samrådet 25/4-07 redegøre for, i hvilket omfang den tidligere familie- og forbrugerminister Lars Barfoed har været orienteret om eller involveret i forhandlingerne om finanslovsaftalen for 2007 for så vidt angår spørgsmålet om gebyrer for ansøgninger om navneændringer

Svar:

Finanslovsforhandlingerne føres overordnet af Finansministeren på regeringens vegne gennem drøftelser med relevante partier. Under for-

handlingerne sker der en løbende inddragelse af ressortministerierne. Dette var også tilfældet for finanslovsforhandlingerne for 2007.